

Forty Twierdzy Kraków

2010-09-14

W okresie rządów austriackich, po III rozbiore Polski, na terenie Krakowa i okolic powstał jeden z największych zespołów obronnych ówczesnej Europy. Do dziś zachowany zasób Twierdzy Kraków liczy około 140 obiektów - w tym m.in. 34 forty. To właśnie im poświęcona jest wystawa plenerowa „Forty Twierdzy Kraków”, którą można oglądać na placu Szczepańskim od 13 września do 6 listopada.

Po III rozbiore Polski w 1795 r., na terenie Krakowa i okolic - znajdującego się wtedy pod rządami monarchii austro-węgierskiej, powstał jeden z największych zespołów obronnych ówczesnej Europy. Dekret o budowie twierdzy krakowskiej wydał cesarz Franciszek Józef 12 maja 1850 r.

Zachowany do dziś zasób Twierdzy Kraków, łącznie z obiektami położonymi poza granicami administracyjnymi Krakowa, liczy około 140 obiektów - m.in. 34 forty, zieleń maskującą, lotnisko, zespoły koszarowe czy magazyny i szpitale (część z tych obiektów do dzisiaj pełni swoje pierwotne funkcje).

Szczególna wartość Zespołu dawnej Twierdzy Kraków tkwi w tym, że jest to dobrze zachowany system obronny, złożony ze wzajemnie uzupełniających się elementów, osadzony w oryginalnym krajobrazie warownym z licznymi enklawami zieleni. Pozwala to na wykorzystanie go w celach turystyczno-rekreacyjnych i kulturalnych. (taka była zresztą idea prof. Janusza Bogdanowskiego, prekursora ochrony fortyfikacji Twierdzy Kraków). By tak się jednak stało, krajobraz ten musi być chroniony i właściwie zagospodarowywany. Dlatego wystawa „Forty Twierdzy Kraków”, prezentując obiekty obronne zespołu - głównie forty, ukaże nie tylko możliwości ich adaptacji i użytkowania, ale poruszy też kwestię ginącego krajobrazu warownego. Wystawę będzie można oglądać na Placu Szczepańskim w dniach od 13 września-6 listopada. Jej organizatorem jest Oddział Ochrony Zabytków Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK.

Wystawa organizowana jest z okazji Dnia Solidarności Miast Światowego Dziedzictwa i w związku z 8. Regionalną Konferencją Miast Środkowo i Wschodnioeuropejskich zrzeszonych w Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa (OWHC), która odbędzie się w Krakowie w dniach 13-16 września. Uroczyste otwarcie Konferencji odbędzie się 14 września (we wtorek) w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa im. Stanisława Wyspiańskiego (plac Wszystkich Świętych 3-4). W ramach konferencji przewidziane są m.in. dwie sesje (14 września, wtorek, 10:30-13:00 i 14.30:17:00) oraz spacer po Krakowie. Uczestnicy Konferencji będą również zwiedzać Muzeum „Fabryka Schindlera”, sanktuarium w Kalwarii Zebrzydowskiej i Kopalnię Soli w Wieliczce. (JK).